

Suhorijem, kjer se za take izdelke posebno dobra ilovica nahaja.

Med „mlakami“ v Trnovsko-Uremski dolini (posebno od Prema naprej doli proti Uremu) nahaja se jih pa tudi veliko tacih, katere bi se dale s par dosta globokima pokritima jarkoma zadostno osušiti. Ali bi pa morda še celó treba ne bilo, ker se navadno pod vršno plastjo rahle zemlje nahaja ne predebela plast ilovice, katera vodo zadržuje in zemljišče mokrotno napravlja, a pod to ilovinato plastjo pride navadno prodnata plast. Tu je treba na več krajih ilovino do proda prekopati, potem jamo med ilovinato plastjo z debelim robotim kamenjem nadevati, kar se potem z rahlo zemljo zasuje. Po takih skoz ilovinat zlog na povedani način napravljenih odduških išče si preobila voda sama v prodovino odtok, vsled česar taka „mlaka“ dovolj osušena postane in se lahko v travnik, kateri sladko travo rodi, predela in spremeni.

Ko bi bilo enkrat glavno delo osuševanja dovršeno, potem bi morala še brana dolgih in ostrih zob svoje delo na „mlakah“ izvršiti, s katero bi se mahovje in ločjevina razrahljalo in poruvalo, kar bi strohnelo tudi s prstenino (humus) zdatno pomnožilo.

Slednjič potrebuje se še prave vzajemne ljubezni in edinosti med dotičnimi občinami in posameznimi posestniki, da se vsemu delu osuševanja more vspešen konec izvršiti. Vsi vdeleženci — občine in posamezniki — naj bi o pravem času in na primernih mestih za blagor cele doline v edinosti in vzajemnosti skrbeli za primerno število dosta velikih apnenic, katere bi dale zadostnega apna, kot mineraličnega gnoja za osušene „mlake.“ Tako živo apno bi se potem v celih kosih (skalah) na osušene travnike kupoma primerno oddaljeno navozilo; ti kupi bi se sè zemljo pokrili do časa, da se živo apno v moko spremeni, kakoršna moka bi se potem po vsem osušenem in razbranem površji „mlak“, enakomerno raztrosila, katera bi v zemlji še nahajajočo se preobilo kislino in ob enem korenike trave, koja mokra tla ljubi, vničila in zadušila ter sladki travi tla ugodna napravila.

Apnenik se tukaj sploh na izhodni in severni strani v izobilji nahaja; kar bi napravo potrebnega apna nekoliko zaviralo, bila bi izjemno drva še najdražja. A tudi ti stroški bi se kmalo sami zadevajočim tisočkratno izplačevati začeli in bi jim brezbrojne obresti donašali.

Ker je pa o koristi živega apna — kot mineralnem gnoji — na vse strani g. Derganc v letošnjih „Novicah“ obširneje govoril, ne bodem tukaj o tej važni zadevi dalje razpravljati.

Vsa navedena osuševanja bila bi pa tudi z velikimi denarnimi žrtvami združena, kakoršnih bi posamezne občine in posamezni posestniki pri tako žalostnih gmotnih razmerah, kot se tukaj nahajajo, nikakor sami zaglagati ne mogli. V ta prezoristni namen in dosego cilja trebalo bi izredne zdatne denarne pripomoči si zagotoviti. Zatoraj naj bi se prizadevala županstva v Trnovem, Bistrici, Jablanici (sedaj na doljnem Zemonu), v Smerjah, na Premu, v Košani in v Uremu, v kojih katastralnih občinah se navedeni mokri travniki nahajajo, s pomočjo človeko-ljubega in za pravi napredek svojega političnega okraja v resnici in polni meri nad vse zavzetega gosp. Antona Globočnika, c. kr. okrajnega glavarja v Postojni, potrebnih in primernih denarnih pripomočkov iz državne in deželne blagajnice si zagotoviti in pridobiti, na podlagi katerih bi se velikansko dobro delo v prid in povzdigo napredka izvesti moglo.

(Konec prih.)

Gospodarske novice.

Nekaj o državnih podporah za kmetijstvo.

Znano je našim bralcem, da c. k. ministerstvo kmetijstva družbam kmetijskim od leta 1868. daje podpore iz državnega zaklada. Koliko podpore dobiva na priliko družba kmetijska kranjska vsako leto, je tudi znano bralcem našim. Zanimivo bode tedaj zvedeti, koliko in kakošne podpore prosi, pa tudi večidel dobiva družba kmetijska dunajska. Naj tedaj iz dotične seje subvencijskega odbora družbe kmetijske dunajske poročamo, za katere oddelke kmetijstva in koliko je prosil za prihodnje leto.

Za kmetijske napredovalne šole	2000 gold.
za čebelarstvo, to je, za dotičnega popotnega učitelja, za brezplačno razdelitev panjev in za čebelarski časnik	900 „
za kmetijske razstave	3000 „
za zboljšave kmetijstva	3000 „
za čistilnice deteljnega semena in za druge take stroje	500 „
za načrte kmetijskih stavb (Baupläne)	100 „
za ustanovo zavoda, v katerem se preskuša dobrota različnih semen	800 „
za pospeh govedoreje, to je, za nakup plemennih bikov, telic in krav	3000 „
za pospeh drobnice	500 „
za pospeh konjereje	6000 „
za povzdigo sadjereje, to je, za drevesnice, cepiče in nakup sušilnic	1000 „
za pospeh vinoreje, to je, za premije vinorejske	500 „

Tedaj skupaj 21.300 gold.

Če po takem družba kmetijska dunajska, ki je mnogo premožnejša od družbe kmetijske kranjske, za pospeh kmetijstva v deželi, kjer je kmetijstvo na višji stopnji, zahteva letne podpore 21.300 gold., se pač ne more družbi kmetijski kranjski očitati, da so njene zahteve prenapete, ako želi podpore 16.600 gold.

* *Gosp. dr. Gršak v Ormoži* javlja gg. občinskim predstojnikom in drugim posestnikom ormoškega okraja, da je kot zaupni mož za reklamacije pripravljen vsa pojasnila in reklamacije zavoljo novega davka prošnjikom brezplačno storiti.

* *Celjska hranilnica* je v nemčurskih rokah in se močno boji nove slovenske celjske posojilnice. Zato je sedaj tudi sklenila, za kmete napraviti nekošno posojilnico. Prej ji to ni prišlo na misel. Vemo, kam pes taco molí.

Svilorejcem na znanje!

V goriškem časniku „Soča“ nahajamo sledeče naznanilo:

Izvrstno z mikroskopom vestno pripravljeno svilodno seme (jajčica gosonic sviloprejk) domačega pšeničnega in belega plemena oddaja po 7 gold. unco gosp. Franc pl. Gironcolli v Gorici, Via Scuole.

Slovansko slovstvo.

* „*Cesarjevič Rudolf, nastolnik avstrijski*“. Pod tem naslovom napoveduje „Učit. Tovariš“ novo knjižico, katera pride te dni na Dunaji na svitlo, v slavo poroke cesarjeviča Rudolfa, in jo je spisal gosp. učitelj *